

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bturoul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Via Domnului

Când citim evanghelia despre Stăpânul viei, care a trimis slugile și Fiul său la lucrători să ia roadele și despre conduita lucrătorilor nerecunoscători față de aceștia, ne vine să strigăm: Azi nu sunt batjocuriți, bătuți și omoriți trimișii Domnului, azi n'ar fi ucis Fiul Stăpânului. Civilizația cu fructele ei a transformat sufletul omului, așa că acela deja nu poate fi condus numai de ură.

Am vrea să spunem, să strigăm, aceasta să ne audă cerul și pământul, — însă adevărul crud în calea lor ne oprește cuvintele. Ne aducem aminte de Rusia și China, de Mexic Spania și de Germania, — de moartea și viața plină de suferințe fizice și psihice ale preoților din aceste țări și ne întristăm. Dar nici nu trebuie să mergem așa de departe,

la noi, în Maramureș, cât nu trebuie să îndure un preot? Șicane din partea celor streini de biserica noastră și ce e mai dureros pentru el, batjocuri, neînțelegeri, prigoniri din partea credincioșilor proprii. De multe ori sărmanul preot își calcă mândria omească și firea căci el este preot și nu e permis să fie om!

La noi, unde aproape fiecare credincios totdeauna e gata, dacă nu-i place ceva, să spună: — Mă voi face ortodox sau mă voi face pocăit, — viața preoților nu e de invidiat. Cu nervii zdruncinați de permanentă neliniște pentru sufletele răsvrătite date în grija lor, în neajunsuri materiale adeseori o zi din viața lor e un adevărat martiriu.

Firește că Via Domnului, între aceste împrejurări, nu aduce roade cum ar trebui.

Oare, — întrebăm noi, — asemenea lucrători, n'ar fi capabili să ucidă Fiul Stăpânului? Noroc, că nu pot, — căci și așa toate ofensele posibile i le aduc lui Isus ascuns în Sf. Taină a Euharistiei.

Din fericire avem — puțini, dar totuși avem — credincioși, cu credință neclintită, cu supunere fiască față de Biserică, care ne amintesc promisiunea dulcelui Mântuitor: „Porțile iadului nu-o vor învinge.”

I. B.

Providența, dreptatea și îndurerarea lui Dumnezeu.

Providența lui Dumnezeu să arată în aceea că El prin puterea voinței lui, cu care a zidit lumea face ca aceea să existe în așa fel și până atunci, până când vrea El. Se arată prin aceea că face ca toa-

te creaturile și înainte de toate omul să-și ajungă scopul final. Ca dacă aci pre pământ ori care părinte să îngrijește de soarta copiilor săi, cum nu s'ar îngriji Părintele Ceresc? Părintească lui grija să întinde asupra tuturor fără excepție și poartă grija fie căruia dintre ei, ca și când nimeni altul nu ar fi în lume afare de el." „Dumnezeu nu cauta persoana nimenui și nu se teme de mărirea nimenui, că el a zidit pre cel mai mic și pre cel mare și de o potrivă are grija tuturor."

Dreptatea lui Dumnezeu este urmare, necesitate a sfințeniei Lui, în urma căreia este constrins să urească și să pedepsească păcatul și să iubească și să respălătească binele.

Dumnezeu este în toate perfecțiunile lui de o potrivă desăvârșit. Prin urmare dreptatea lui Dumnezeu trebuie să fie egală cu îndurarea lui și cu celelalte perfecțiuni ale lui, trebuie să fie egală în puterea acțiunii, egală în grandiozitatea lui. Faptele îndurării lui sunt minunate de grandioase, întrecând capacitatea minții noastre.

Dreptatea trebuie să

presupunem ca acolo unde va exercita Dumnezeu dreptatea lui, va fi tot atât de grandios și va acționa în mod teribil. Mulți oameni nu vorbesc decât de îndurarea și bunătatea lui Dumnezeu, acestea ar voi ca Dumnezeu să fie părtinitor, unilateral și să nici nu fie drept, însă sf. scriptura ne spune categoric „ca el se va răsbuna în măsura îndelung răbdării sale." Adecă precum Dumnezeu acolo unde — și arată îndurarea — și el o arată această în nenumărate ori — face așa ca și când s'ar fi uitat de dreptate, tot așa acolo unde va trebui să facă dreptate o va arăta aceasta într'o măsură atât de teribilă și neinduplecată, ca și când nu ar fi cunoscut îndurarea. A fost răbdător și îndurat în viața întreagă a unui om păcătos, va fi drept și nemilos la timpul său.

Indurarea lui Dumnezeu este inseparabilă de bunătatea lui nemărginită, mai bine zis, nu este altceva ca bunătate El, cu care primește El în grația lui pe păcătosul penitent. Amândouă însușiri sunt infinite ca însuși ființa dumnezească. Cât este El de bun și îndurat ne arată

însuși Isus în pildele și parabolele în cari vorbește despre oaia pierdută, despre păstorul cel bun, despre fiul rătăcit, despre femeia judecată la moarte după legea lui Moise; despre scularea din morți a unicului fiu a văduvei, scl. Pentru aceea exclamă David: „Bun este Domnul tuturor și îndurarea lui peste toate lucrurile lui" pentru că cum spune sf. Petru: „Nu va zăbovi Domnul făgăduința, precum oarecarii zăbavă o socotesc, ci ne răbdă îndelung pe noi, nevrând ca să piară cineva, ca toți să vie la pocăință." (Petru 3, 9.)

(Idem în traducerea lui Bălan)

Libertatea voinței.

Printre alte multe daruri, Dumnezeu a inzestrat pe om cu un dar nespus de frumos, acel al libertății voinții; și acest dar este cu atât mai prețios cu cât are o întreagă scară de posibilități în cari trebuie să ne găsim drumul cel mai bun prin vrednicia noastră.

Liber este lăsat numai acela care se poate conduce pe sine, care poate merge singur și omul se învrednicește de acest mare dar, însă printr'insul a primit și riscul oscilațiunilor, așa că cine ajunge la ceva înalt,

ajunge prin propria lui voință, — natural că cu voia lui Dumnezeu, — care a fost tot așa de liberă să aleagă și calea ce duce la ceva josnic.

Nimic nu-i este impus omului din afară, ci el cunoscând și binele și răul, are libertatea a alege una sau alta, „El din început a făcut pe om și l-a lăsat în mâna sfatului său... Pus-a înaintea ta foc și apă și la oricare veiorea vei întinde mâna ta. Înaintea oamenilor este viața și moartea și oricare le va plăcea se va da lor.” (Sirach 15, 14—17.)

Dacă omului i-ar fi impus să facă un lucru sau altul, atunci faptul nefiind săvârșit cu voința, nu-i atrage nici o răspundere ca atare nici pedeapsă ori răsplată; de e bine ori rău, răspunde cel care-i a impus fapta.

Animalele de exemplu, n'au libertatea voinței ci ele sunt conduse de instinct și de aceea la nimic bun nu ne putem aștepta ca venit dela ele, și nicio îndărătnicire a lor nu o privim cași cum ar veni dela un om.

Este greșit și necreștinesc a crede că omului nu i-se poate întâmpla decât ce-i este scris și ca atare îi este imposibil să fugă de nenorociri și este absurd a crede că omul este predestinat pentru cutare sau cutare faptă, căci cine își poate închipui ca un criminal să fie predestinat pentru omor, ori de a fost predestinat atunci cade în afară de orice răspundere și pedeapsă, ceea ce a făcut nefăcând cu voia lui și aceasta e în contra judecății sănătoase și

a Sf. Scripturi care zice: „*Înaintea ta am pus viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege deci, viața!*” (Deuteronom 30, 19)

De astfel sf. Ioan Damaschinul, ne spune lămurit: „*Dacă în ființa irațională (plante animale) natura este cea care conduce, în schimb ajunge să fie ea condusă în ființa omului, care se mișcă liber prin voința lui; deci omul este din natura sa înzestrat cu voință liberă.*” (Credința adevărată 14.)

Felurile rugăciunii.

I.

O rugăciune, zisă cu inima și cu cugetul, poate să fie, din punct de vedere al rostirii sau al formei de două feluri: mintală și orală. Ne putem ruga și numai în inima noastră înăuntrul nostru și atunci avem rugăciune mintală; mergând pe drum, lucrând, în împrejurări bune și rele ne putem aduce aminte de Dumnezeu, îi putem cere scutul și ajutorul Lui și atunci avem rugăciune mintală, căci numai în mintea noastră am lăudat pe Dumnezeu și nu și cu gura.

Dar cea mai practică metodă de a-se ruga este metoda orală, sau prin graiu viu. Trebuie însă să avem grijă, ca rugăciunile noastre, pe cari le-am învățat încă din fragedă copilărie, să nu torăiască numai din gură, cum din nefericire se întâmplă foarte des pela noi, iar mintea

și inima noastră să-se ocupe cu chestii lumești, căci atunci nu numai că nu suntem ascultați, dar ne încărcăm cu noi păcate și ne facem mai vrednici de iad.

Când ne rugăm lui Dumnezeu, să căutăm s'o facem aceasta cu cea mai mare smerenie pentruca să nu păcătuim cu păcatul superbiei; să luăm pilda Vameșului și nu a Fariseului din Sf. Evanghelie, să ne rugăm deci cu cea mai mare umilință și să ne aducem aminte cât de mici suntem noi oamenii, față de mărirea negrăită a lui Dumnezeu.

Mântuitorul Isus, ne învață ca atunci când ne rugăm lui Dumnezeu să ne rugăm în ascuns, să nu ne vadă toată lumea. Aceasta reiese din cuvintele: „Iar tu când te rogi intră în camera ta și încuind ușa ta, te roagă Tatălui tău întru ascuns și Tatăl tău îți va da fie la arătare.” (Mateiu, 6. 6.)

Acest fel de a-ne ruga, nu este mai puțin plăcut decât ruga împreună făcută. Isus Hristos promite că va asculta cererea făcută laolaltă, prin cuvintele: „De vor fi doi dintre voi într'un înțeles pe pământ, tot lucrul ce-l vor cere, va fi lor dela tatăl meu din ceriuri, căci unde sunt doi sau trei pe pământ adunați în numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor.” (Mateu 18. 19—20.)

Deci rugăciunea, fie mintală fie orală, fie în ascuns, fie împreună cu alții făcută, este plăcută lui Dumnezeu, dacă este spusă cu inima și cu cugetul și nu numai cu buzele.

Petru Bologa

Sf. Inimi a lui Isus.

Dulce inimă a lui Isus
Dă-ne putere, de sus,
Noi să te iubim pe tine
Drept, așa cum se cuvine,

Inima Ta cea înfocată,
E cu spini încununată
Pentru a noastre păcate
O! Isuse pe îndurate.

Inimă dulce și sfântă
Noi te rugăm, ne ascultă:
Trimete-ne darul tău
Ca să te iubim mereu.

Inimă dumnezeiască,
Fă ca darul tău să crească,
Între noi să se așeze,
Pe noi să ne lumineze.

Inimă dulce, smerită,
Nu ne lăsa în ispită
Ne ferește de păcat
Să te iubim neîncetat.

Inimă strălucitoare
Mai mult decât mândrul soare,
Trimete-ne o rază lină
Și la a noastră inimă.

Neîncetat s'o onorăm
Inima-ți dulce o cerem

de ION PETREUȘ cantor în Șieu.

De la Tine, blând Isuse
Cel ce ai pățimit pe cruce

Păcatul l-ai ridicat
Ertare la toți ai dat
Eartă-ne că noi voim
Din nou te răstignim.

Noi pentru Inima Ta
Suntem gata a răbda
Orice rău sau stricăciune!
Ne-ar veni nouă în lume.

Chiar și moartea, bucuroși
Vom răbda pentru Cristos
De cât să păcătuim
Și 'n veci să ne chinuim

Lăsa-vom ura, blestemul
Ca să dobândim Edenul
Te rugăm cu umilință
Și cu dreaptă pocăință.

Inimă, dulce Inimă
De la Tine cerem milă
Noi cu ajutorul Tău
Vom scăpa de orice rău.

Inima Ta 'n cor cu toții
Astăzi, și în ora morții,
O cântăm și o mărim
Totdeauna 'n veci Amin!

Calendar săptămânal.

19 — 25 August 1934.

19. Dumineca XII. d. Rusaliu Ap. I. Cor. 15,

1. Ev. Mat. 19, 16. M. Andrei Str.

20. Luni. Prof. Samuil.

21. Marți. Ap. Juda T.

22. Mercuri. M. Agatonie.

23. Joi. M. Lupu.

24. Vineri. M. Eutichie.

25. Sâmbătă. Moașt. Ap. Vart.

„Creștinul activ” G. Palau s. j.

„Eu am vorbit, fiul meu, dar fără să mă dispenez de a predica cu exemplul.”
„Când un mijloc legitim se arată mai eficient și mai potrivit, oricine să-i fie ajutorul din lume, nu-l lăsa dușmanilor.” „Un mijloc nu este rău pentru că e nou sau pentru că cei răi l-au întrebuințat.” „E bun dacă nu e nedemn de starea ta și dacă nu contrazice sfântenia învățaturii mele.” „Dacă vrei să mergi totdeauna drept înainte, te vei lovi de obstacole și-ți vei sparge capul.” „Fă binele ce-l poți și nu ce-l vezi: și într-o zi vei putea să faci și ce ai visat.” „Eu voi veni fără întârziere: nu perde deci timpul.”

(XVII. Instrumentele Apostolatului.)